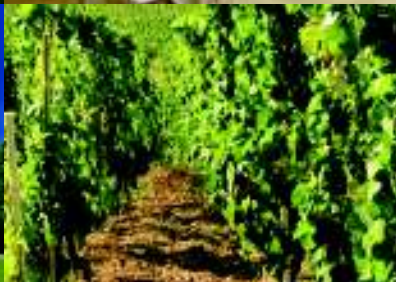

pons

Poradnik językowy

Rozmówki ilustrowane FRANCUSKIE

Językowy i kulturowy przewodnik po kraju

Rozmówki ilustrowane **FRANCUSKIE**

Jacqueline Sword

Wydawnictwo LektorKlett
Poznań

Wydawnictwo LektorKlett
ul. Polska 114
60-401 Poznań
tel. 061 849 62 01
faks 061 849 62 02

Tytuł oryginału: Reisewörterbuch – Französisch
Projekt okładki: Krzysztof Baran

© Ernst Klett Verlag, Stuttgart 2007
© dla wydania polskiego Wydawnictwo LektorKlett, Poznań 2008

ISBN 978-83-7429-542-0

Opracowanie: Przemysław Znaniecki, Agnieszka Stanisławska
Redakcja serii: Robert Kuc
Redakcja tomu: Joanna Roszak
Skład: studioKO – Jerzy Nawrot
Druk: Opolgraf SA, Opole
Wydanie I

Wymowa	7
Alfabet	9
Przydatne skróty	9

Przygotowanie do podróży

11

Informacje ogólne

17

Najczęściej używane słowa i zwroty	18
Liczby - miary - wagi	20
Określenia czasu	22
Pogoda	28
Kolory	31

Między ludźmi

33

Powitania i pożegnania	34
Zwroty grzecznościowe	36
Opinie i uczucia	37
Mowa gestów	40
Komplementy	42
Nawiązywanie znajomości	43
Umawianie się	46
Flirt	47
Trudności językowe	48

W podróży

49

Pytanie o drogę	50
Na granicy	52
Samochód	54
Samolot	63
Pociąg	66
Statek	70
Komunikacja miejska	72
Taksówka	73

Podróżujemy z dziećmi	75
Użyteczne zwroty	76
W drodze	76
W restauracji	77
Zdrowie	78
Osoby niepełnosprawne w podróży	79
Podróżowanie	81
Zakwaterowanie	82
Muzea, zabytki, teatr...	82
Zakwaterowanie na wakacjach	87
Informacja	88
W hotelu	88
Domy letniskowe i mieszkania na wakacje	93
Kemping	95
Gastronomia	97
Wyjście do restauracji	98
W restauracji	98
Składanie zamówienia	99
Zażalenia	100
Rachunek	101
Café	102
Sposoby przyrządzania potraw	106
Karta dań	107
Karta napojów	119
Zwiedzanie i wycieczki	121
Informacja turystyczna	123
Atrakcje kulturalne	123
Wycieczki	129

Aktywny wypoczynek	131
Kąpiel i pływanie	132
Uprawianie sportu	134
Twórczy wypoczynek	143
Rozrywka	145
Teatr – koncert – kino	146
Życie nocne	149
Festiwale i imprezy	150
Zakupy i usługi	151
Pytania	152
Sklepy	153
Książki, czasopisma, artykuły papiernicze	155
Sprzęt elektryczny	157
Artykuły fotograficzne	158
Fryzjer	159
Artykuły gospodarstwa domowego	160
Artykuły spożywcze	161
Artykuły odzieżowe	167
Optyk	170
Płyty i kasety	170
Obuwie i galanteria skórzana	171
Pamiątki	172
Tytoń	173
Zegarki i biżuteria	174
Zdrowie i opieka medyczna	175
W aptece	176
U lekarza	178
W szpitalu	181
U dentysty	187

Najważniejsze informacje od A do Z	189
Bank	190
Biuro rzeczy znalezionych	191
Fotografowanie	192
Poczta	193
Policja	195
Telefon	197
Toalety	199
Krótki przewodnik po gramatyce francuskiej	202
Słownik polsko-francuski i francusko-polski	218

Wymowa

[:]	oznacza, że poprzednią samogłoskę wymawia się długo	
~	znak stosowany między wyrazami; oznacza, że dwa wyrazy wymawia się bez przerwy	
Samogłoski		
[a]	jak polskie a	madame, la salle, là
[e]	e zamknięte lub ścieśnione; wymawiane podobnie jak polskie e , ale bez nadmierne-go oddalania od siebie kącików warg	café, manger, regardez
[ɛ]	e otwarte; wymawiane przy wyższym położeniu języka i większym oddaleniu od siebie kącików warg niż w przypadku polskiego e	lait, il met, il est, merci
[i]	wymawiane podobnie jak polskie i , ale z większym oddaleniem od siebie kącików warg	il, l'amie, lycée
[ɔ]	o otwarte; wymawiane podobnie jak polskie o , ale z nieco większym zaokrągleniem warg i lekkim wysunięciem ich do przodu	la porte, Paul, alors
[o]	o zamknięte lub ścieśnione; wymawiane przy wyższym położeniu języka pod podniebieniem miękkim niż w przypadku polskiego o , ze znacznym zaokrągleniem warg i wysunięciem ich do przodu	mot, allô, aussi, eau
[ø]	samogłoska zaokrąglona zamknięta; podobna do niemieckiego ö , wymawiana z dużym zaokrągleniem warg, przy dość niskim położeniu języka (jak w przypadku e zamkniętego)	un peu, deux
[œ]	samogłoska zaokrąglona otwarta; podobna do niemieckiego ö , wymawiana z dużym zaokrągleniem warg, przy dość wysokim położeniu języka (jak w przypadku e otwartego)	neuf, seur

[ə]	samogłoska zaokrąglona, e wymawiane bardzo słabo, przy ułożeniu warg jak do u	le, melon
[u]	wymawiane podobnie jak polskie u , ale z nieco większym zaokrągleniem warg	ou, où, bonjour
[y]	samogłoska zaokrąglona; podobna do niemieckiego ü	tu, rue, salut
[ɛ]	e otwarte nosowe; wymawiane bez dodania m lub n , zbliżone do polskiego ę	enfin, faim, plein, bien
[ɔ̃]	o zamknięte nosowe; wymawiane podobnie do polskiego ą , ale bez dodania m lub n	bon, montre, il tombe
[ɑ̃]	a nosowe	dans, je prends
[œ̃]	e nosowe, bardziej ściśnione ę	brun, parfum
Półsamogłoski		
[j]	jak polskie j	famille, travail, pied, yeux
[w]	ł niezgłoskotwórcze, jak w polskim wyrazie auto	oui, voilà
[ɥ]	dźwięk podobny do [y], wymawiany bardzo krótko	cuisine, je suis, huit
Spółgłoski		
[ʃ]	jak polskie sz	chaise, je cherche
[ʒ]	jak polskie ż	je, bonjour, génie
[ɲ]	jak polskie ń	cognac, il gagne
[ŋ]	ng w wyrazach zapożyczonych z angielskiego	camping, parking
[ʀ]	najczęściej wymawiane z drganiem tylnej części języka, podniesionej do podniebienia; dopuszczalne jest też r polskie, wymawiane z drganiem czubka języka	robe, erreur

Pozostałe spółgłoski wymawia się jak w języku polskim. Spółgłoski dźwięczne należy zawsze wymawiać dźwięcznie, nawet na końcu wyrazu, gdyż ich ubezdźwięcznienie może zmienić sens zdania, np. base [ba:z] to „baza” lub „podstawa”, a basse [ba:s] to „bas”.

Alfabet

A a	[a]	J j	[ʒi]	S s	[ɛs]
B b	[be]	K k	[ka]	T t	[te]
C c	[se]	L l	[ɛl]	U u	[y]
D d	[de]	M m	[ɛm]	V v	[ve]
E e	[ə]	N n	[ɛn]	W w	[dubləve]
F f	[ɛf]	O o	[o]	X x	[iks]
G g	[ʒe]	P p	[pe]	Y y	[igrɛk]
H h	[aʃ]	Q q	[ky]	Z z	[zɛd]
I i	[i]	R r	[ɛ:r]		

Najczęściej używane skróty

<i>ACF</i>	Automobile Club de France	Automobilklub Francuski
<i>Av. J.-C.</i>	avant Jésus-Christ	przed Chrystusem
<i>CV</i>	Curriculum vitae	życiorys
<i>EDF</i>	Electricité de France	francuskie przedsiębiorstwo energetyczne
<i>etc.</i>	et cetera	i tak dalej
<i>HLM</i>	Habitation à loyer modéré	mieszkanie o umiarkowanym czynszu
<i>M.</i>	Monsieur	pan
<i>Mlle</i>	Mademoiselle	panna
<i>Mme</i>	Madame	pani
<i>MM.</i>	Messieurs	panowie
<i>p.</i>	page	strona
<i>p.ex.</i>	par exemple	na przykład
<i>P.R.</i>	poste restante	poste restante
<i>PDG</i>	Président-directeur général	dyrektor naczelny
<i>PetT</i>	Poste et Télécommunica-tions	poczta i telekomunikacja
<i>SA</i>	Société anonyme	spółka akcyjna
<i>SARL</i>	Société à responsabilité limitée	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
<i>SNCF</i>	Société Nationale des Che-mins de Fer Français	francuskie koleje państwowe
<i>s.t.p.</i>	s'il te plaît	proszę (do osoby, z którą jest się na „ty”)

<i>s.v.p.</i>	s'il vous plaît	proszę (do osoby, z którą jest się na „pan/pani”)
<i>TGV</i>	Train à grande vitesse	szybki pociąg dalekobieżny
<i>TVA</i>	Taxe à la valeur ajoutée	podatek od wartości dodanej (VAT)

Skróty używane w tej książce

<i>abst</i>	abstrait	pojęcie abstrakcyjne
<i>adj</i>	adjectif	przymiotnik
<i>adv</i>	adverbe	przysłówek
<i>art</i>	article	rodzajnik
<i>conc</i>	concret	pojęcie konkretne
<i>conj</i>	conjonction	spójnik
<i>f</i>	féminin	rodzaj żeński
<i>m</i>	masculin	rodzaj męski
<i>n</i>	numéro	numer
<i>pl</i>	pluriel	liczba mnoga
<i>prn</i>	pronom	zaimek
<i>prn pers</i>	pronom personnel	zaimek osobowy
<i>prn poss</i>	pronom possessif	zaimek dzierżawczy
<i>prp</i>	préposition	przyimek
<i>qc</i>	quelque chose	coś
<i>qn</i>	quelqu'un	ktoś
<i>sing</i>	singulier	liczba pojedyncza
<i>superl</i>	superlatif	stopień wyższy

Przygotowanie do podróży

Warto wiedzieć

Ścisnąć dłoń czy całować?

We Francji nie tylko prezydent i politycy lubią ścisnąć dłoń osobom, z którymi się spotykają; jest to także typowe powitanie w życiu codziennym. Wśród krewnych, znajomych i kolegów zwykłą rzeczą są powitalne pocałunki w policzek – zwłaszcza pomiędzy kobietami oraz między kobietą i mężczyzną. W zależności od osobistych upodobań, można całować się dwa, trzy lub cztery razy.

À propos: Spędzając wakacje w hotelu lub pensjonacie, bynajmniej nie trzeba podczas powitania zwracać się do innych gości po nazwisku. We Francji wprost nie wypada tego robić w stosunku do kogoś, kogo zna się tylko przelotnie. W zupełności wystarczy *Bonjour, Monsieur* lub *Bonjour, Madame*.

Savoir-vivre

Stosunkowo wiele uwagi przywiązuje się we Francji do *savoir-vivre'u*, czyli uprzejmości i prawidłowego zachowania się w każdej sytuacji. Należy więc jak najczęściej używać słów *merci* i *pardon* – w przeciwnym wypadku można sprawić wrażenie człowieka aroganckiego.

Merci

Na słowo *merci* po francusku prawie nigdy się nie odpowiada. Może to nieco dziwić Polaka, przyzwyczajonego do tego, że na „dziękuję” zawsze odpowiada się „proszę”.

Kasowanie biletów

Na każdym peronie (a na mniejszych dworcach – przy wejściu na perony) znajdują się pomarańczowe automaty do kasowania biletów. Pasażer przytępiony w pociągu z nieskasowanym biletem traktowany jest jak podróżny na gapę i musi zapłacić karę. Dla cudzoziemców, którzy tłumaczą się nieznaną tego przepisu, nie robi się, niestety, wyjątków.

Karnety na metro

Ponieważ bilety na metro i autobusy są w Paryżu drogie, warto wykupić kartę na cały dzień (*un pass pour la journée*) lub tydzień (*un coupon hebdomadaire*). Do karty tygodniowej potrzebna jest fotografia. Dzieci w wieku do lat czterech podróżują pociągami i metrem bezpłatnie. Starszym dzieciom przysługuje zniżka – w metrze dzieciom do dziesięciu lat, a w pociągach – do dwunastu lat.

Opieka nad dziećmi

W wielu nadmorskich miejscowościach wypoczynkowych organizowane są w czasie wakacji szkolnych kluby (obozy) dla dzieci (*clubs des vacances, clubs Mickey* itd.). Każde biuro informacji turystycznej może zaproponować także inne formy wypoczynku dla dzieci.

Uwaga! Należy koniecznie uświadomić dzieciom, że w niektórych krajach przechodzący przez ulicę nie mają absolutnego pierwszeństwa na przejściu dla pieszych. Francuzi nie są wprawdzie pod tym względem ludźmi nieobliczalnymi, lecz mają inne zwyczaje – jest to po prostu kwestia odmiennej kultury.

Śnić po francusku

Czy nie warto choć raz zamieszkać w hotelu z charakterem zamiast w banalnie umeblowanym hotelu należącym do międzynarodowej sieci? Logis de France to organizacja zrzeszająca hotele wszystkich kategorii, ale o typowo francuskim kolorycie. Należące do niej hotele można znaleźć w całym kraju. Kategorię hotelu oznacza się nie gwiazdkami, lecz odpowiednią liczbą rysunków przedstawiających kominek. W księgarniach można kupić aktualne wydanie przewodnika zawierającego wykaz tych placówek. Zwolennicy kwater prywatnych powinni szukać wywieszek z napisem *chambres d'hôte* albo pytać o ich adresy w biurach informacji turystycznej.

Excusez-moi

Jeżeli chcemy poskarżyć się na coś, należy zażalenie koniecznie poprzedzić zwrotem *Excusez-moi*, np. *Excusez-moi, mais je n'ai pas de ...* Jeżeli jednak w tym samym lokalu uskarżamy się na coś po raz drugi, to możemy ze spokojnym sumieniem pominąć słowa *Excusez-moi*.

Sjesta

Południe to dla wielu Francuzów święta pora sjesty – niestety, także dla pracowników biur informacji turystycznej i przewodników oprowadzających po zabytkach. Lepiej zatem nie planować zwiedzania na godziny między 12.00 i 14.00, bo można się rozczarować. Uwaga: ostrzeżenie to nie dotyczy oczywiście Paryża.

Festiwale i festyny

Najslawniejsze francuskie festiwale kulturalne to *le Festival de Cannes* – festiwal filmowy – i *le festival d'Avignon* – festiwal teatralny. W niemal

każdej miejscowości Francji odbywają się, szczególnie w lecie, mniejsze *festivals* i *fêtes* różnych rodzajów. Przed odwiedzeniem danego regionu warto zwrócić się do lokalnego biura informacji turystycznej z prośbą o *un calendrier des fêtes et des festivals de la région*.

Wielkie zakupy za małe pieniądze

We Francji jest znacznie mniej sklepów samoobsługowych (*supermarchés*) niż w Polsce. Za to stałym składnikiem podmiejskich krajobrazów stały się kolosalne centra handlowe (*hypermarchés*). Można w nich kupić dosłownie wszystko, często po obniżonych – w ramach *promotions* – cenach. Kto chce zaoszczędzić parę euro, powinien zwracać uwagę na tabliczki *Soldes* (Wyprzedaż) w oknach wystawowych, zwłaszcza w styczniu i lipcu.

Sklepy

We Francji większość sklepów otwarta jest do godziny 19.00, niektóre do 19.30, a hypermarchés z reguły do 22.00. W niedziele zakupy można zrobić przeważnie do godziny 12.00. W wigilię Bożego Narodzenia wiele dużych centrów handlowych otwartych jest do północy.

Podróż bez przykrych niespodzianek

Kto zapomni wziąć z sobą apteczkę podróżną, nie powinien się tym martwić: we Francji można bez trudu zakupić wszystkie podstawowe leki, zazwyczaj nawet taniej niż w innych krajach zachodnioeuropejskich.

Karty kredytowe i чеки

Już od wielu lat Francuzi chętniej przyjmują płatność kartą kredytową niż czekiem. Karty akceptowane są na stacjach benzynowych, w sklepach, restauracjach i hotelach, krótko mówiąc, niemal wszędzie. Uwaga! Pytanie: *Vous avez une carte bleue?* („Czy ma pan/pani niebieską kartę?") odnosi się do karty kredytowej. Nawet posiadacz różowej karty kredytowej powinien odpowiedzieć na nie twierdząco.

Rezerwacja hotelu przez Internet

Szanowni Państwo!

Chciałbym/Chciałabym zarezerwować pokój jednoosobowy/dwuosobowy/ pokój z 2 łózkami na 2 noce od 28 do 30 czerwca.

Byłbym wdzięczny/-a za potwierdzenie rezerwacji i podanie ceny za 2 noclegi ze śniadaniem.

Z góry dziękuję.

Serdecznie pozdrawiam

Madame, Monsieur,

Je voudrais réserver une chambre simple / double / twin pour 2 nuits du 28 au 30 juin. Je vous serais reconnaissant/e de me confirmer cette réservation et de me donner le prix pour les deux nuits, petit-déjeuner inclus. Je vous remercie d'avance.

Meilleures salutations

Rezerwacja samochodu przez Internet

Chciałbym/Chciałabym wynająć mały samochód/samochód klasy średniej/sedan/samochód dla 7 osób od 20 do 27 lipca na lotnisku w Nicei.

Chciałbym oddać (zostawić) samochód w Paryżu na lotnisku Charles de Gaulle, ponieważ stamtąd odlatuję. Czy mogliby Państwo podać mi Wasze ceny (Wasz cennik) i wskazać, jakie dokumenty są potrzebne.

Serdecznie pozdrawiam

Madame, Monsieur,

Je voudrais louer une petite voiture / voiture de classe moyenne/une berline/ un monospace (pour 7 personnes) du 20 au 27 juillet à l'aéroport de Nice. Je souhaite rendre la voiture à Paris-Charles de Gaulle, puisque je repartirai de là-bas. Pourriez-vous m'informer de vos tarifs et me dire quels papiers il me faudra produire?

Meilleures salutations

Pytania ogólne

Mam zamiar spędzić wakacje w Waszym regionie. Czy mógłby pan/mogła by pani podać mi informacje dotyczące zakwaterowania?

J'ai l'intention de passer mes vacances dans votre région. Pourriez-vous me donner des renseignements sur les possibilités de logement?

Jaki region poleciłby pan/pani na wakacje na łodzi?

Quelle région recommandez-vous pour des vacances en bateau?

Pytania o zakwaterowanie

Hotel – pensjonat – kwatera prywatna

Szukam nie za drogiego hotelu – coś w umiarkowanych cenach.

Je cherche un hôtel pas trop cher – quelque chose dans des prix moyens.

Szukam hotelu z basenem/polem golfowym/kortem tenisowym.

Je cherche un hôtel avec piscine / golf / court de tennis.

Czy wie pan/pani, gdzie mógłbym znaleźć dobrą kwaterę prywatną?

Vous savez où je pourrais trouver une belle chambre chez l'habitant?

Czy można mieć ze sobą psy?

Les chiens sont-ils autorisés?

Jaka jest cena za 1 tydzień?

Quel est le prix pour une semaine?

Mieszkania na wakacje

Szukam mieszkania lub bungalowu do wynajęcia na wakacje.

Je cherche une location pour les vacances: un appartement ou un bungalow.

Czy mógłby pan/mogłaby pani polecić mi dom na wsi do wynajęcia na wakacje?

Vous pourriez me recommander une ferme qui loue pour les vacances?

Jaką zaliczkę trzeba wpłacić i kiedy?

Combien d'arrhes faut-il verser et jusqu'à quelle date?

Gdzie i kiedy mogę odebrać klucze?

Où et quand puis-je venir chercher les clés?

Kemping

Szukam ładnego kempingu na wybrzeżu. Czy mógłby pan/mogłaby pani coś mi polecić?

Je cherche un beau terrain de camping sur la côte. Pourriez-vous me recommander quelque chose?

Informacje ogólne

Najczęściej używane słowa i zwroty

Tak.

Oui. [wi]

Nie.

Non. [nɔ̃]

Proszę.

S'il vous plaît. / S'il te plaît. [sil vu plɛ / sil tɛ plɛ]

w odpowiedzi na „Dziękuję”

De rien ! [də ʀjɛ̃]

Dziękuję.

Merci ! [mɛʁsi]

Słucham?

Comment ? [kɔmɑ̃], Pardon ? [paʁdɔ̃]

Oczywiście.

Naturellement ! [natyʀɛlmɑ̃]

Bien entendu ! [bjɛ̃_ɑ̃tɑ̃dy]

Zgoda.

D'accord ! [dakɔʀ]

Entendu ! [ɑ̃tɑ̃dy]

O.K.

O.K. [ɔkɛ]

Przepraszam.

Pardon ! [paʁdɔ̃]

Chwileczkę.

Un instant, s'il vous plaît / s'il te plaît ! [ɑ̃_ɛ̃tsɑ̃ sil vu plɛ / sil tɛ plɛ]

Wystarczy!

Ça suffit ! [sa syfi]

Pomocy!

Au secours ! [o skuʀ],

A l'aide ! [a lɛd]

Kto?

Qui ? [ki]

Co?

Quoi ? [kwa]

Który/Która/Którzy/Które?

Lequel / Laquelle / Lesquels / Lesquelles ? [ləkɛl / lakɛl / lekɛl / lekɛl]

Komu?

A qui ? [aki]

Kogo?

Qui ? [ki]

Gdzie?

Où ? [u]

Gdzie jest/Gdzie są...?

Où est / Où sont ... ? [u ɛ / u sɔ̃]

Skąd?

D'où ? [du]

Dokąd?

Où ? [u]

Dlaczego?

Pourquoi ? [purkwa]

Po co?

Dans quel but ? [dã kɛl by]

Pour quoi faire ? [pur kwa fɛʀ]

Jak?

Comment ? [kɔmã]

Ile?

Combien ? [kɔbjɛ̃]

Ile czasu?

Combien de temps ? [kɔbjɛ̃d tã]

Kiedy/O której godzinie?

Quand ? [kã],

A quelle heure ? [a kɛl_œʀ]

Chciałbym.../Chciałabym

Je voudrais .../ J'aimerais ... [ʒə vudʀɛ ʒɛmʀɛ]

Czy jest/są...?

Il y a ... ? [il_ʒa] Est-ce qu'il y a ... ? [ɛs_kil_ʒa]

Liczby - miary - wagi

0	zéro [zɛʁo]
1	un [œ̃]
2	deux [dø]
3	trois [tʁwa]
4	quatre [katʁ]
5	cinq [sɛ̃k]
6	six [sis]
7	sept [sɛt]
8	huit [ɥit]
9	neuf [nœf]
10	dix [dis]
11	onze [ɔ̃z]
12	douze [duz]
13	treize [tʁɛz]
14	quatorze [katɔʁz]
15	quinze [kɛ̃z]
16	seize [sɛz]
17	dix-sept [disɛt]
18	dix-huit [dizɥit]
19	dix-neuf [diznœf]
20	vingt [vɛ̃]
21	vingt et un [vɛ̃t_e œ̃]
22	vingt-deux [vɛ̃t dø]
23	vingt-trois [vɛ̃t tʁwa]
24	vingt-quatre [vɛ̃t katʁ]
25	vingt-cinq [vɛ̃t sɛ̃k]
26	vingt-six [vɛ̃t sis]
27	vingt-sept [vɛ̃t sɛt]
28	vingt-huit [vɛ̃t_ɥit]
29	vingt-neuf [vɛ̃t nœf]
30	trente [tʁɑ̃t]
31	trente et un [tʁɑ̃t_e œ̃]
32	trente-deux [tʁɑ̃t dø]
40	quarante [karɑ̃t]
50	cinquante [sɛ̃kɑ̃t]
60	soixante [swasɑ̃t]
70	soixante-dix [swasɑ̃t dis]
80	quatre-vingts [katʁə vɛ̃]
90	quatre-vingt-dix [katʁə vɛ̃ dis]